

Knud Fleischer
Inatsisartuni ilaasortaq, Kattusseqatigiit Partiiat
/-Maani

Kiassarneq pillugu § 37 naapertorlugu apeqqummut nr. 2012-152-imut akissuteqaat

Den 6. juli 2012
Sagsnr. 2012-067578
Dok. Nr. 956219

Apeqqtinnut qujanaq, taakkulu matuma kinguliani ataasiakkaarlugit akineqassapput:

Postboks 909
3900 Nuuk

1. Elværkini kiak maangaannartinneqartartoq ataatsimut tamaat katillugu qanoq annertugiva? Aamma aningaasanngorlugu qanoq naleqarpa?

Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 54 10
E-mail: iaan@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Akissut

Nr. 1-imi apeqqtit innaallagissiorfinni dieselitortuni kissamut tamaangaannartartumut (kiassarnerup sinnera) tunngasimassasoq naatsorsuutigaara.

Innaallagissiorfinniit kissap sinnerata atorneqanngitsup annertussusiata eqqoqqissaartumik naatsorsorniarneqarnera nalorninartoqarmat, aallarniutigalugu erseqqissaatigissavara. Kisitsisit ilaatigut innaallagissiorneq silalu apeqqutaallutik soorunami ukiumiit ukiumut allanngorartarput.

Nukissiorfinniit ilisimatitsissutigineqarpoq, illoqarfinni annerni 2011-imi kissap sinnera atorneqanngitsoq imatut annertutigisimasoq (megawatttimer-inngorlugu, MWh):

Illoqarfik	Kissap sinnera, 2011	Innaallagissiorneq	Kissap sinnera atorneqanngitsoq	Illoqarfiit ungasianiit kiassaateqarfeqanngitsut
Nanortalik	1.141	3.882	2.741	
Paamiut	5.453	4.704		
Maniitsoq	8.117	10.239	2.122	
Kangaatsiaq		2.236	2.236	2.236
Aasiaat	8.688	18.499	9.811	
Qasigiannguut	4.696	5.919	1.223	
Ilulissat	12.184	24.034	11.850	
Qeqertarsuaq		3.778	3.778	3.778
Uummannaq	3.443	5.354	1.911	
Upernavik	306	4.697	4.391	4.391
Qaanaaq	3.894	2.868		
Ittoqqortoormiit		1.600	1.600	1.600
Katillugit:	47.922	87.810	41.663	12.005

2011-imi kissap sinnera atorneqartoq qanoq annertutigisimanersoq, kiisalu kissap sinnera atorneqarsinnaasoq qanoq annertutigisimanersoq matuma siuliani naatsorsukkat takutippaat. Takuneqarsinnaasutut innaallagissiornermi kissaq annertungaatsiartoq ullumikkut kissamik pilersuineranut atorneqarpoq. Naatsorsukkani takuneqarsinnaavoq, Kangaatsiami, Qeqertarsuarmi, Upernavimmi Ittoqqortoormiini ungasianiit kiassarnermut aqquersuisoqarsimanngitsaq.

Nunaqarfinni kissap atorneqarsinnaasup sinnera atorneqanngitsaq (eqqoriaaneq malillugu) ukiumut 22.000 MWh-nut missiliorneqarsinnaavoq.

Taamaattumik illoqarfinni nunaqarfinnilu kissap sinnera tunisassiarineqartoq atorneqanngitsaq katillugit imatut missiliorneqarsinnaavoq (MWh)¹:

Illoqarfinni kissap sinnera atorneqanngitsaq	41.663
Nunaqarfinni kissap sinnera atorneqanngitsaq	22.000
Kissap sinnera atorneqanngitsaq katillugit	63.663

Kissap sinnerata atorneqanngitsup nalilerniarnera ajornakusoortortaqqarpoq. Uulia atorlugu kissamik taama annertutigisumik tunisassiorneq qanoq akeqarnerisooq aallaavigineqarsinnaavoq. Tassami kissaq uulia atorlugu tunisassiarineqartoq nalinginnaasumik kissap sinneranit taarserneqartarpoq. Tamanna tunngavigalugu kissap sinnerata atorneqanngitsup nalinga ukiumut 49,4 mio. koruunit missaannik nalilerneqarpoq². Naliliinerli taanna eqqoriaanerinnaavoq, aammalu kissap sinnera atorneqarsinnaasoq tamarmi suliassat aningaasaqarnerluunniit eqqarsaatigalugit ilimanaateqanngilaq. Ungasianiit kiassarneq atorluarneqassappat, ungasianiit kiassaateqarfinnut amerlasuunik aningaasaliisoqartariaqarpoq, tassalu ungasianiit kiassaateqarfinnik aqquersuutaanillu sanaartornermut ingerlatsinermullu aningaasartuuteqartoqartariaqarpoq (aammattaaq apeqqut 2-mut akissut takuuk). Tamatuma saniatigut sumiiffiit ilaanni kissap sinnerata eqqaavinnik ikuallaavinnit kissap sinnerata atorneqarnera taarsertussaassavaa.

2. Taannalu kiak inuiaqatigiinnut qanoq iluaqutaanerusunngorlugu atorneqarsinnaagaluarpa?

Akissut

Apeqqutit naleqquttorujussuuvoq: Aap, kissap sinnera atorneqarsinnaasoq taanna atorluarneqarsinnaagaluarpoq. Ullumikkut innaallagissiornermi kissap sinneranik annertuumik atuivugut, kisiannili pitsaanerulersinnaavugut.

Kisiannili kissap sinneranit atorneqarsinnaasumit qanoq annertutigisooq aningaasaqarneq eqqarsaatigalugu atorluarneqarsinnaanersoq oqaatigiuminaappoq. Tassami tamatumunnga atatillugu kissap sinnerata qanoq annertutigisup aningaasaqarneq eqqarsaatigalugu inuiaqatigiinnut iluaqutaasumik

¹ Naatsorsukkanut taamaallaat illoqarfiit nunaqarfiillu Nukissiorfinnit pilersorneqartut ilaatinneqarput.

² Tunngavissat naatsorsukkallu uku tunngavigineqarput: Uulia literimut 6,15 koruuninik akilik, kiassaatinik uuliatortunik atuineq 80%-iusooq aamma ikummatissaq literimut 9,9 kWh-nik pilersuisinnaassusilik. MWh-mut aningaasartuutit: (6,15 kr./liter) / (9,9 kWh/liter) / 0,8 * 1000 = 776,51 kr. pr. MWh.

atorluarneqarsinnaaneranut aningaasartuutit tunngavissallu allat aalajangiisussaammata eqqumaffigissallugu pingaaruteqarpoq.

Kissap sinneranik atuilernissamut pilersuissummik, motorimit kissap sinneranik aamma putsumit gassinik katersuisinnaasumik sanasoqartussaavoq. Tamatuma kingorna imeq atorlugu ungasianiit kiassaateqarfimmit aqqusersuutininik, kissamik atuisunut siaruarterisinnaasumik sanasoqartussaavoq.

Taamaattumik sumiiffinni, illoqarfinni nunaqarfinniluunniit ataasiakkaani ungasianiit kiassaateqarfimmit aqqusersuutininik sananissap akilersinnaaneranut tunngavissat amerlasuut apeqqutaasussaapput, soorlu innaallagissiorneq aammalu qanittumi inoqutigiinnik/sullissivinnik, kissap sinneranik tunitsivigineqarsinnaasunik peqarnerseq. Ungasianiit kiassaateqarfimmit aqqusersuutininik sananissap akisunera tamatumunnga pissutaavoq, tamatumalu saniatigut kissap ingerlaarfissaa annertusiarortillugu, ungasianiit kiassaateqarfimmit aqqusersuutininik kissap annaaneqartarnera annertusiarortarpoq.

Aamma killilersuutit taakku aningaasartuutillu pissutaallutik, sumiiffinni amerlasuuni kissap sinneranik atuinissaq imminut akilersinnaasussaannngilaq. Assersuutigalugu sumiiffimmi innaallagissiorfik kissap sinneranik annikitsuinnarmik pilersitsisartooq mikippat, imaluunniit illut siammasippata, ungasianiit kiassaateqarfimmit aqqusersuutininik takisuunik, taamaalillunilu akisuunik sanasoqartussaalluni. Tassalu kissamit atorneqanngitsumit annertooq inuiaqatigiit aningaasaqarnerat eqqarsaatigalugu atussallugu imminut akilersinnaannngilaq.

3. Eqqakkanut ikullaasarfinni kiak maangaannartinneqartartoq qanoq annertutigiva? Aamma qanoq naleqarpa?

Akissut

Nunamut Namminermut, Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalackersuisoqarfiup eqqagassalerinermut pilersarusiornerminut atatillugu paasiniaaneq *Eqqakkanik ikullaasarneq – Periusissat aqqqissuussaanerlu* aallartippaa. Paasiniaanermi avatangiisit inuiaqatigiillu aningaasaqarnerat tunngavigalugu ikullaasarnermi periuseq pitsaanerpaaq nassaarinianeqassaaq. Paasiniaaneq suli naammassinngilaq.

Paasiniaanermut matuma siuliani taaneqartumut atatillugu illoqarfinni ataasiakkaani ungasianiit kiassaateqarfiit kissap tunisassiaasa annertussusiat, kiisalu kissamit qanoq annertutigisoq ikullaavinni nillortinneqartarnerseq pillugu paasissutissanik piniartoqarsimavoq. Kissaq nillortinneqartoq tassaavoq eqqakkanik ikullaavinnit kissaq atorneqanngitsooq. Kalaallit Nunaanni ikullaaviit ungasianiit kissamik tunisaqartartut annerit arfiniliupput.

2010-mi aqqusersuutit aqqutigalugit ungasianiit kiassarermik tunisassiorneq (MWh)

Eqqakkanit	Kissap sinnera
kissaq	atorneqanngitsooq/
ungasianiit	nillortinneqartoq
kiasaanermut	
atorneqartoq	

Qaqortoq	5.000	920
Nuuk	12.500	15.000
Maniitsoq	2.700	1.100
Sisimiut	3.200	4.500
Aasiaat	4.300	1.130
Ilulissat	1.600	6.930
Katillugit	29.300	29.580

Tamatuma kingorna eqqakkanik ikualaavimmit kissap sinnerata atorneqanngitsup nalinga apeqqutigineqarpoq. Apeqqut 1-imut akissutitulli apeqqut taanna akissallugu pisariusuuvoq.

Paasiniaanermut matuma siuliani taaneqartumut ilaatigut najukkani kiassarnermik tunisassiornermut allanut, kissap sinnerata atorneqarneratigut atorneqarunnaartussanut aningaasartuutit aallaavigalugit tassunga apeqqutit ilaatinneqarput. Taamaattumik sumiiffinni ataasiakkaani kissaq qanoq iliorluni tunisassiarineqarnera naliusumut apeqqutaavoq.

Sumiiffinni eqqakkanik ikualaanerup erngup nukinganut taartigineqarfiini, aammalu erngup nukinganik innaallagissiorfiit naammattumik tunisassiorfigisaanni, kissap MWh-mut nalingata 0 koruunit pallingajattussaavaat. Sumiiffinni erngup nukinganik innaallagissiorfiit naammattumik tunisassiorfiginngisaanni, naliusup erngup nukinganik innaallagissiorfiit allissutaanut aningaasaliissutaasut, imaluunniit kissap uulia atorlugu kissamik tunisassiorariaqarnerup amerlaqatigisussaavai.

§ 37 naapertorlugu akissuteqarnissamut sinaakkusiussat iluanni eqqakkanik ikualaanermi kissap sinnerata atorneqanngitsup aningaasaqarnikkut nalinga tamakkiisoq saqqummiutissallugu ajornarpoq.

4. Inuiaqatigiinnullu iluaqutaasinnaagaluartoq kiak qanoq annertutigisoqmaangaannartinneqartarpa?

Akissut

Eqqakkanik ikualaanermi kissamik ullumikkornit pitsaanerusumik atorneqarsinnaasumik pinngortoqartarpoq. Kisiannili innaallagissiornermit kissap sinneranik atuinertuulli eqqakkanik ikualaanermi kissap sinneranik atuinissamut aningaasartuutissat amerlapput. Tassalu kissaq pitsaasumik atorsinnaassagutsigu, eqqakkanik passussisarfimmut ungasianiillu kiassanermut aqquusersuutitut amerlasuunik aningaasaliinissaq pisariaqarpoq. Avatangiisit aningaasaqarnerlu eqqarsaatigalugit aningaasaliissutissat taakku nalilersorneqartariaqarput. Taamaattumik kissamit atorneqarsinnaasumit, inuiaqatigiinnut iluaqutaasinnaasumit qanoq annertutigisoq annaaneqartarnersoq maannakkorpiaq naliliiffigiuminaappoq.

5. Erngup nukinganik nukissiuutit nukik pilersittagaat atorreqanngitsoortarqoq qanoq annertutigiva?

Akissut

Kalaallit Nunaanni erngup nukinganik innaallagissiorfimmit innaallagissamit sinneruttup kissamik tunisassiornissamut atorluarnissaa kakkaffigisorujussuuarput. Tamatumunngali erngup nukinganik innaallagissiorfik, pissarsiarineqarsinnaasup annertussusia silalu tunngaviusumik apeqqutaasarput.

Nukimmut, erngup nukingata innaallagissiorfiup tunisassiarisinnaasaata annertussusianut innaallagissiorfiit ataasiakkaat piginnaasaat, tasiliap (tatsip) imaa, imeqarfiup nunataa aammalu siallernerani, apinerani sermersuullu aannerani nittaallat annertussusiat apeqqutaasarput.

Kissamik tunisaqarnermut atuneq, ungasianiit kiassaateqarfimmit aqquersuutit siaruaasinnaanerannik, illut ungasianiit kiassarnermut attavilerneqarsimasut amerlassusaannik, innaallagissamut uunnaaviit ikkunneqarsimasut amerlassusaannik aammalu soorunami silamik apeqqutaatitsiviusoq apeqqutaasarpog.

Kalaallit Nunaanni ullumikkut sisamanik ingerlasunik erngup nukinganik innaallagissiorfeqarpugut, tallimaallu sananeqarpoq:

- Utoqqarmiut Kangerluarsunnguat, Nuummi ungasianiit kiassarnerup annersaanik pilersuisuusoq.
- Tasiilaq, taamaallaat illoqarfimmik qaammaqutitut nukissiornermullu innaallagissamik pilersuisuusoq.
- Qorlortorsuaq, pisinnaasani pissutigalugu Qaqortumi kiassarnermik killeqartorujussuarmik pilersuisuusoq.
- Sisimut, Sisimiuni innaallagissamik aammalu ungasianiit kiassarnerup ilaanik pilersuisuusoq.
- Ilulissat, nukissiornermit annertuumik ungasianiit kiassarnermut atuiffiususaaq.

Erngup nukinganik ungasianiit kiassarnermut atuinissamut takussutissiatut assersuutigineqartut marluk

Nuummi ungasianiit kiassarnermut aqquersuutit amerlanerusunik innaallagissamut uunnaavinnik ungasianiillu kiassarnermut aqquersuutitik annertunerusunik sanaartornikkut annertusarneqarput. Tassalu ullumikkut Nuummi inoqutigiit amerlasuut erngup nukinganik innaallagissiorfimmit kissamik pilersorneqarput. 2011-imi aamma 2012-imi ukiukkut nillernerpaaffiani atuinerup erngup nukinganik innaallagissiorfiup pilersuutigisinnaasai qaangerpai. Tamatuma kingunerisaanik kissap ilaa uulia atorlugu tunisassiarineqarpoq.

Ilulissani erngup nukinganik innaallagissiorfimmut pilersaarutit: Erngup nukinganik innaallagissiorfiup 2013-imi naammassinera ilutigalugu, Nukissiorfiit aamma innaallagissamut uunnaaviit amerlasuut naammassisusaaavaat. Innaallagissamut uunnaaviit innaallagiasq atorlugu kissamik tunisassiorussaapput, kisiannili uulia atorlugu uunnaaviit naammattumik innaallagissiorqanngeriataarnissanut sillimmatigineqassapput. Tamatuma kingunerisaanik Nukissiorfiit siusissuklut erngup nukinganik innaallagissiorfimmit innaallagissamik sinneruttumik annertuumik kissamik

tunisassiornermut atuilersinnaassapput, taamaalillunilu erngup nukinganik innaallagissiorfiup nutaap pitsaasumik atorluarneqarnissaa qulakkeerneqassaaq.

6. Taamaattoqarsimappat erngup nukinganiit nukik atorluarniarlugu naalackersuisut qanoq iliuseqarniarpat?

Akissut

Inussiarnersumik apeqqut 5-imut akissutigat takoqquneqarpoq. Erngup nukinganik innaallagissiorfinnit pisinnaasap sinneruttup pitsaasumik atorluarneqarnissaa annertuumik suliniutigineqareerpoq.

7. Qulaani taaneqartut ataatsimut tamaasa isigalugit aamma inuiaqatigiinnut kissap maangaannartinneqartartup inuiaqatigiinnut iluaqutaanerumik atorneqarnerulernissaa anguniarlugu naalackersuisut qanoq iliuseqarniarpa?

Akissut

Kissap sinneranik kiassarnermut atorluaneerup annertusineqarnissaa Naalackersuisut tungaanniit eqqumaffigineqartorujussuvoq. Tamanna Nukissiorfiit ungasianiit kiassarnermut aqqusersuutit ineriartortinnissaannut pilersaarutaat anguniagaallu aqqutigalugit ingerlanneqarpoq. Ungasianiit kiassarnermut aqqusersuutit imminut akilersinnaasunik, uuliamik atuiunnaartarnerup sapinngisamik annertunerpaanissaanik qulakkeerisinnaasunik sanaartornissaq siunnerfigineqarpoq.

Tamatuma saniatigut kiassarnermut pilersaarusiornermut attaviliinissamut pisussaaffiliinermik, illuliat nutaat ungasianiit kiassarnermut aqqusersuutit attaviliinissaannik qulakkeeriffiusumik ilaqartinneqassaaq. Taamaattumik aamma kiassarnermut pilersaarut pitsaasoq, kommunini illoqarfinnut pilersaarusiortartut qanittumik suleqatigalugit suliarineqartussa qpingaaruteqartorujussuvoq. Kiisalu illoqarfinni erngup nukinganik innaallagissiorfilinni innaallagissamut uunnaavinnut aningaasaliinissaq annertuumik aallunneqarpoq.

Eqqakkanik ikuallaanermut kissap sinneranut tunngatillugu paasiniaanermik, avatangiisit inuiaqatigiillu aningaasaqarnerat tunngavigalugu ikuallaasarnermik pitsaanerpaamik ujalerfiusumik aallartitsisoqarpoq. Suliasami ilaatigut aningaasaqarneq eqqarsaatigalugu ikuallaaviit annertusarnissaannut suliniutissanik pitsaanerpaanik, kissamik tunisinissamut aningaasaqarnikkut periarfissanik piviusunik ilaatitsiviusunik suussusersiniarnissaq siunertarineqarpoq. Siunissami ikuallaaviinnit kissap sinneranik atuiluarnersinnaanissarput, taamaalillunilu tamatuma ilaata uuliamik atuiunnaariartornermi atorluarsinnaanissaa siunertarineqarpoq.

Aningaasaqarneq eqqarsaatigalugu imminut akilersinnaappat, kissap sinneranik atuisaagut. Ungasianiit kiassaateqarfimmut aningaasaliinissaq imminut akilersinnaanngippat, naggataagut inuiaqatigiinni kiassaanermut aningaasartuutit qaffattussaappat, tamannalu atuisunut aningaasaqarnermulluunniit iluaqutaasinnaanngilaq.

Naalackersuisut nukissiuuteqarnermut politikkiat pillugu annertunerusumik
paasisaqarusunnermi Nukissiuuteqarnermut Politikki pillugu Nassuiaat, 2011
innersuussutigineqarpoq.

Neriuppunga akissuteqaatiga naammagisimassagit.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Jens B. Frederiksen